

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 17Ps/14/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1421202307
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kalata
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2022:1421202307.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV sudcom JUDr. Petrom Kalatom v právnej veci navrhovateľky: L., zastúpená: JUDr. Róbert Bockanič, advokát so sídlom Seberínho 1, 821 03 Bratislava o návrhu na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony T., zastúpenej procesným opatrovníkom, B., takto

rozhodol:

I. Súd obmedzuje spôsobilosť na právne úkony T., tak, že menovaná nie je spôsobilá podávať návrhy na uzatváranie zmlúv a dohôd, uzatvárať zmluvy a dohody, spisovať zápisnice, samostatne konať a vystupovať pred finančnými inštitúciami, štátnymi orgánmi, orgánmi územnej samosprávy, súdmi a inými inštitúciami, rozhodovať o svojej zdravotnej a sociálnej starostlivosti, preberať doručované písomnosti a nakladať s hnutelným a nehnuteľným majetkom ako aj s peňažnými prostriedkami.

II. Menovanej sa ustanovuje opatrovník T. ktorá ju bude zastupovať pri právnych úkonoch pri ktorých jej bola spôsobilosť na právne úkony obmedzená. Opatrovník je povinný podávať súdu pravidelne správy o T., o výkone opatrovníctva dvakrát do roka vždy k 30.06. a k 31.12. príslušného roku a do 30 dní do skončenia svojej funkcie je povinný podať súdu záverečný účet o správe majetku.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

IV. Trovy dokazovania hradí štát.

odôvodnenie:

1. Dňa 13.09.2021 doručila navrhovateľka súdu návrh na obmedzenie spôsobilosti vyšetrovanej na právne úkony. Uviedla, že vyšetrovaná trpí niekoľko rokov trvalým psychickým ochorením, organickým psychosyndrómom, dezorientáciou časom, dehydratáciou, a odmietaním vody a pamäti, poruchami pamäti. Vyšetrovanej pomáha jej dcéra T. Uviedla, že vyšetrovaná je nesebestačná, pre svoje okolie problematická.

2. Uznesením č. k. 17Ps/14/2021-12 z 10.02.2022 súd ustanovil vyšetrovanej opatrovníčku, B., za procesného opatrovníka pre vyšetrovanú.

3. Uznesením č. k. 17Ps/14/2021-14 zo dňa 10.02.2021 súd nariadil znalecké dokazovanie za účelom zistenia potreby, resp. rozsahu obmedzenia vyšetrovanej v spôsobilosti na právne úkony.

4. Z lekárskej správy z č. I. 24 v spise, zo dňa 08.02.2017 súd zistil, že vyšetrovaná trpí (okrem iných diagnóz) organickým psychosyndrómom.

5. Zo znaleckého posudku č. 42/2022, L., zo dňa 13.04.2022 a z výsluchu znalkyne súd zistil, že u vyšetrovanej ide o 84 ročnú ženu, ktorá nebola nikdy psychiatricky evidovaná a sledovaná. Znalkyňa vyšetřila vyšetřovanú v apríli 2022, k dispozícii mala aj jej zdravotnú dokumentáciu z r. 2017. Vyšetřovaná bola hospitalizovaná na internej klinike, neskôr na neurologickej klinike pre celkovú telesnú schátralosť. Už tam boli popisované stavy dezorientácie, výskyt epileptických záchvatov, bolo robené CT vyšetřenie mozgu s výsledkom atrofia mozgu. Diagnostikovaná bola demencia pri Alzheimerovej

chorobe, okrem iných telesných vážnych ochorení (napr. arteriálna hypertenzia, ischemická choroba srdca, chronická obličková choroba, epilepsia, anémia). Pri vyšetrení, ktoré znalkyňa realizovala bola vyšetrovaná dezorientovaná miestom, časom a situáciou. Verbálny kontakt bol sťažený, limitovaný deficitom pamäťových schopností. Vyšetrovaná sama nevedela podať svoje anamnestické údaje, ani celkovú súvislú vetu. Na otázky znalkyne odpovedala väčšinou slovom neviem, alebo neodpovedala. MMSE test - test na zistenie organického poškodenia mozgu - vykázal skóre 12 bodov z 30 bodov, čo svedčí o kognitívnom deficite ťažkého stupňa. Celkovým psychiatrickým vyšetrením zhodne s diagnózou z neurologickej kliniky znalkyňa zistila, že vyšetrovaná trpí demenciou pri Alzheimerovej chorobe. Ide o celoživotné ochorenie, teda nie prechodného charakteru a prognosticky nepriaznivé. Do budúca sa nedá očakávať zlepšenie jej psycho-sociálneho fungovania. V dôsledku svojho ochorenia je vyšetrovaná odkázaná na 24 hod. pomoc inej osoby, nakoľko stratila schopnosť sebaobslužnosti, nie je schopná sa sama starať o seba, o svoje zdravie, o svoju hygienu, zabezpečovať si veci dennej potreby, nie je schopná hospodáriť s finančnými prostriedkami, nie je schopná vybavovať si úradné záležitosti, platiť si byt, účty, nájomné. Navrhla, aby vyšetrovaná bola obmedzená v spôsobilosti na právne úkony v oblasti nakladania s majetkovými a finančnými prostriedkami, v oblasti uzatvárania zmlúv a iných dohôd, ktoré by ju zaväzovali k plneniu materiálnych alebo finančných povinností, v konaní v úradných veciach, v samostatnom konaní pred súdom a pred štátnym orgánom, v rozhodovaní o poskytovaní zdravotnej a starostlivosti, liečebnej spolupráci a mieste pobytu, s tým, že navrhovala ponechať možnosť disponovať s peňažnou hotovosťou 20 Eur mesačne, čo ale ponechala na rozhodnutí súdu.

6. Súd vyšetrovanú vzhliadol dňa 01.12.2022.

7. Navrhovateľka v rámci výsluchu účastníka konania uvádzala, že vyšetrovaná je jej matkou, aktuálne sa o ňu stará navrhovateľkina sestra, ktorá je navrhovaná aj za jej hmotnoprávnu opatrovníčku, stará sa o ňu od januára, odkedy bola matka prepustená z nemocnice. Vyšetrovaná potrebuje 24 hodinovú starostlivosť, nie je schopná sa sama o seba postarať či už ide o podanie stravy, obliekanie, hygienu, podanie liekov. Tieto činnosti si už ani neuvedomuje, v ostatnej dobe sa nevie ani podpísať. Podľa lekárskej správy má predposledné štádium stareckej demencie.

8. Procesná opatrovníčka v rámci výsluchu účastníka konania uvádzala, že je vnučkou vyšetrovanej. Je s ňou v pravidelnom kontakte, nakoľko pravidelne navštevuje svoju matku, ktorá je navrhovaná v konaní ako opatrovník vyšetrovanej, a ktorá sa o vyšetrovanú aj osobne stará. Súhlasí s tým, čo uvádzala navrhovateľka. Zároveň potvrdila, keďže je pravidelne s vyšetrovanou v kontakte, že akékoľvek narušovanie jej denných rituálov na ňu pôsobí nepriaznivo. Bola v byte, v ktorom vyšetrovaná býva aj noc pred pojednávaním, vyšetrovaná bola celú noc nepokojná, chodila po byte, ráno si nič z noci nepamätala.

9. Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 4/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti (spôsobilosť na právne úkony) vzniká v plnom rozsahu plnoletosťou.

10. Podľa § 10 ods. 1 OZ, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

11. Podľa § 10 ods. 2 OZ, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopná robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

12. Podľa § 248 ods. 1 CMP, konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277.

13. Podľa § 248 ods. 2 CMP, ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

14. Podľa § 251 ods. 1 CMP, trovy dôkazov platí štát.

15. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že vyšetovaná trpí demenciou pri Alzheimerovej chorobe. Diagnostický záver nedáva predpoklad pre riadne zaradenie sa do života a na základe dostupných medicínskych znalostí a doterajšieho vývoja možno očakávať iba ďalšie zhoršovanie zdravotného stavu. Je odkázaná na 24 hodinovú pomoc inej osoby, nakoľko stratila schopnosť sebaobslužnosti, nie je schopná sa sama starať o seba, o svoje zdravie, o svoju hygienu, zabezpečovať si veci dennej potreby, nie je schopná hospodáriť s finančnými prostriedkami, nie je schopná vybavovať si úradné záležitosti, platiť si byt, účty, nájomné. Súd na základe vykonaného dokazovania spôsobilosť vyšetovanej na právne úkony obmedzil, tak, že nie je spôsobilá podávať návrhy na uzatváranie zmlúv a dohôd, uzatvárať zmluvy a dohody, spisovať zápisnice, samostatne konať a vystupovať pred finančnými inštitúciami, štátnymi orgánmi, orgánmi územnej samosprávy, súdmi a inými inštitúciami, rozhodovať o svojej zdravotnej a sociálnej starostlivosti, preberať doručované písomnosti a nakladať s hnutelným a nehnuteľným majetkom ako aj s peňažnými prostriedkami. Znalčka síce dávala súdu na zváženie ponechanie možnosti disponovať s peňažnou hotovosťou vo výške 20 eur mesačne, v takomto rozhodnutí však súd nevidel praktický význam, vyšetovaná jednak neopúšťa domácnosť, v ktorej je o ňu riadne postarané a jednak v nej má zabezpečené všetky potreby, pričom podľa samotných záverov znalkyne vyšetovaná nie je schopná hospodáriť s finančnými prostriedkami. Súd zároveň vyšetovanej ustanovil opatrovníčku, dcéru vyšetovanej, ktorá bude vyšetovanú zastupovať pri právnych úkonoch, spôsobilosť na ktoré jej bola obmedzená a zároveň vymedzil povinnosti ustanovenej opatrovníčky.

16. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 a § 251 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku cestou Okresného súdu Bratislava IV na Krajský súd v Bratislave v štyroch vyhotoveniach. Právo na podanie odvolania nemá navrhovateľka, ktorá sa tohto práva prostredníctvom právneho zástupcu po vyhlásení rozsudku vzdala.

Podľa § 363 CSP v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, uvedenie spisovej značky, čo sa ním sleduje a podpis; § 127 ods. 1, 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).roch vyhotoveniach.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, a) že neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).